

Věcná a časová souvislost nákladů a výnosů

V účetnictví i v daních platí všeobecně známý princip vykazování nákladů a výnosů v tom účetním a zdaňovacím období, se kterým tyto náklady a výnosy věcně a časově souvisejí. Tento princip se nazývá **akruální báze**, jejíž definice zní takto: „*Transakce a jiné události, které mají pro podnik peněžní důsledky, se v účetnictví uznávají v době, kdy se udály (obvykle k datu transakce s třetí osobou), nikoli až v době, kdy za ně je přijata nebo uhrazena ekvivalentní částka peněz, a jsou vykázány v obdobích, k nimž se vztahují.*“ (Finanční účetnictví – Světový koncept, Kovanicová, 2005). V účetnictví se pro dodržení tohoto principu účtuje pomocí účtů časového rozlišení a pomocí dohadných účtů.

V porevoluční účetní praxi se zažil princip časového rozlišování. Mohlo by se zdát, že dodržení principu časového rozlišení nákladů a výnosů je jednoznačné a jednoduché, ale ve skutečnosti se setkáváme s mnoha komplikacemi. V dřívějších letech došlo k některým upřesněním v účetních předpisech, např. v § 17 a § 19 vyhlášky č. 500/2002 Sb., kde byl dohadný účet pasivní konkretizován jako součást závazků a dále bylo publikováno několik judikátů Nejvyššího správního soudu (NSS), které částečně upřesňují a mění pohled na zažité přístupy k časovému rozlišení, především pak k použití dohadných účtů.

Cílem tohoto rozboru je na základě literatury a platné legislativy definovat pojmy věcná a časová souvislost z hlediska daní a účetnictví.

1. Věcná a časová souvislost z hlediska české legislativy – daňový a účetní pohled

Daně

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále „ZDP“) § 23 odst. 1), definuje základ daně jako rozdíl, o který příjmy převyšují výdaje (náklady), a to při respektování jejich věcné a časové souvislosti v daném zdaňovacím období.

Účetnictví

§ 3 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále „ZoÚ“), o časovém rozlišení říká: „*Účetní jednotky účtují podvojnými zápisy*

o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisejí (dále jen „účetní období“); není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti. V účetním období účetní jednotky účtují o uvedených skutečnostech v souladu s účetními metodami (§ 4 odst. 8); přitom o veškerých nákladech a výnosech účtují bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí.“

Daně versus účetnictví

Tyto definice nás přivádějí k první otázce, kterou je třeba položit: Jaký je rozdíl mezi věcnou a časovou souvislostí z hlediska zákona o daních z příjmů a z hlediska účetnictví? Je ve výše uvedených definicích vůbec nějaký rozdíl? Lze tedy zásadu věcné a časové souvislosti použitou v ZDP vykládat s použitím účetní definice?

Z uvedených definic na první pohled patrný rozdíl nevyplývá, pouze z ustanovení, v němž zákon o účetnictví počítá s možností nedodržení této zásady, např. když je účetní období uzavřeno a není možné jej znovu otevřít. V těchto případech ustanovení připouští účtování v účetním období, v němž byly relevantní skutečnosti zjištěny. ZDP takovou zásadní výjimku při úvodní definici základu daně nespécifikuje. Na první pohled je patrné, že vyžaduje striktní dodržení definice věcné a časové souvislosti, tj. pokud by bylo dané zdaňovací období, ve kterém měly být výnosy nebo náklady uplatněny, uzavřeno, bude nutné podávat dodatečně daňové přiznání.

2. Zásada věrného a poctivého zobrazení

Účetní předpisy používají celou řadu dalších principů, postupů, metod a zásad, které jsou zakotveny v zákoně o účetnictví a navazujících předpisech. Podle § 7 ZoÚ *musí účetnictví a účetní závěrka podávat věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky, musí odpovídat skutečnému stavu. Jednotlivé účetní zápisy se pořizují o „uvedených skutečnostech v souladu s účetními metodami“. Účetní obraz je věrný, když odpovídá*

(Pokračování na stránce 2)

DAŇOVÝ KALENDÁŘ – ZÁŘÍ / ŘÍJEN

30. 9.

Daň z příjmů: a) odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za srpen

Daň z příjmů: b) odvod částek zajištění daně za srpen

8. 10.

Pojistné: splatnost zálohy na pojistné na důchodové pojištění a pojistné na nemocenské pojištění OSVČ a zálohy na pojistné na zdravotní pojištění OSVČ za září

10. 10.

Spotřební daň: splatnost daně za srpen (mimo spotřební daň z lihu)

KRÁTCE

Due diligence – zpráva auditora pro zvláštní účely

Úvodem našeho článku bychom čtenáře rádi seznámili s pojmem due diligence (dále „DD“), tj. auditem pro zvláštní účely. Tento pojem se v poslední době používá čím dál častěji, především v souvislosti s nárůstem a rozvojem vlastnických kapitálových transakcí.

Encyklopedie Wikipedia uvádí jako běžný příklad DD proces prováděný v různých průmyslových odvětvích, kdy potenciální akvizitor evaluuje (evaluace = hodnocení, určení, stanovení hodnoty, odhad ceny) cílovou společnost či aktiva pro akvizici (přeloženo z AJ).

Pod pojmem DD si můžeme představit proces poznávání, zmapování a analýzy subjektu, který je prověřován zpravidla v oblasti práva, daní a financí. Cílem je získat představu o silných a slabých stránkách podniku a o rizicích spojených s jeho převzetím. DD se také stává důležitým podkladem pro stanovení kupní ceny a obvykle si jej nechává zpracovat společnost, která má zájem o akvizici jiné společnosti, u které je následně audit pro zvláštní účely proveden. Tato zpráva je určena pouze pro objednavatele, nikoli pro širokou veřejnost.

V tomto článku se zaměříme především na zprávu auditora k auditu pro zvláštní účely a informace z finanční oblasti, které by měla obsahovat. Základní zaměření zprávy je z velké části ovlivněno požadavky, záměry klienta a zadáním zakázky. Zpráva sama pak rekapituluje hlavně veškeré získané informace a poznatky zaměřené na skutečnosti, které mají pro objednavatele, jeho cíle a záměry rozhodující význam. Obsahem obvykle bývá seznámení objednavatele s historií a činností podniku, fungováním společnosti jako celku a jednotlivými produkty podniku.

V rámci DD hledá auditor potenciální rizika, neboli hledá „tzv. kostlivce ve skříni“. Hlavním cílem zprávy auditora k auditu pro zvláštní účely je tedy v první řadě poskytnout informace o potenciálních daňových a účetních

(Pokračování na stránce 2)

Controlling a jeho podpora v informačních systémech SAP

Ing. Oldřich Nešpor, CSC Computer Sciences s.r.o.
Ing. Viktor Hrdina, Severočeské doly a.s.

NOVINKA

Controller-Institut
Controlling Finance Management

20.10.2008, Praha

Více informací na
www.controlling.cz

(Pokračování ze stránky 1)

skutečnému stavu, který je zobrazen v souladu s účetními metodami. **Poctivé** je takové zobrazení, když jsou v něm použity účetní metody způsobem vedoucím k dosažení věrnosti. Zásada věrného a poctivého zobrazení má přednost před všemi ostatními zásadami, i když by s nimi byla v rozporu, a proto bychom chtěli na tuto zásadu v souvislosti s věcnou a časovou souvislostí nákladů a výnosů upozornit.

3. Definice věcné a časové souvislosti z hlediska účetnictví

Pro další rozbor problému jsme na základě dostupné literatury definovali pojmy věcná a časová souvislost.

Literatura o věcné a časové souvislosti

Hlavní funkcí výkazu zisků a ztrát (dále jen V&Z) je vykazání hospodářského výsledku běžného účetního období. V&Z je důležitým podkladem pro hodnocení ziskovosti (rentability, výnosnosti) vložených prostředků. Má-li V&Z tuto funkci naplnit, je nezbytné, aby jeho údaje byly smysluplné – jinými slovy – aby k výnosům v daném období vykázaným byly přiřazeny ty náklady, které se těchto výnosů týkají (v tomto případě se vychází z výnosů a k nim se přiřadí upravená výše nákladů). Tuto zásadu lze vyjádřit (a splnit) i opačně: požadovat, aby se k vykázaným nákladům daného období přiřadily s nimi související výnosy (zde se vychází z nákladů daného období a k nim se přiřadí upravená výše výnosů). Tím se zabezpečí potřebná vypovídací schopnost hospodářského výsledku (Poklady skryté v účetnictví – díl I. Jak porozumět účetním výkazům, Kovanicová, 2001).

Tato všeobecně uznávaná účetní zásada přiřazování odpovídajících nákladů k výnosům se uvádí jako **přiřazovací zásada**, jako **zásada souměření nákladů a výnosů** nebo též jako **princip věcné shody nákladů s výnosy** (Kovanicová, 2001).

3.1. Zásada věcné souvislosti nákladů a výnosů

Definice pojmu „**skutečnosti věcně související s obdobím**“ neboli **věcně** související náklady a výnosy nenajdeme ani v daňových, ani v účetních předpisech. Z textu ZoÚ vyplývá, že zaúčtované účetní zápisy zobrazují skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisejí.

3.2. Zásada časové souvislosti nákladů a výnosů

Časovou souvislost by bylo možné definovat jako vztah k určitému účetnímu období. Náklady nebo výnosy musí být v daném účetním období uznány – realizovány. Opět lze princip časové souvislosti chápat a vykládat tak, že výnosy a k jejich dosažení vynaložené náklady musí být zaúčtovány ve stejném časově souvisejícím období. Má-li účetní jednotka výnosy

zaúčtovány v účetním období 2007, mají být náklady, které k dosažení těchto výnosů vedly, zaúčtovány ve stejném účetním období.

3.3. První pohled – věcná a časová souvislost s obdobími

Skutečnosti, o nichž má účetní jednotka povinnost účtovat věcně a časově, souvisejí s tím účetním obdobím, ve kterém se uskutečnily. V případě účtování nákladů nebo výnosů musí tyto věcně souviset s určitým účetním obdobím. Bude to nepochybně takové období, kdy k nákladům nebo k výnosům došlo, kdy byly realizovány, neboli období, ve kterém došlo ke skutečnosti, o níž je účetní jednotka povinna účtovat – období kdy došlo k uskutečnění účetního případu (např. ke vzniku pohledávky).

3.4. Druhý pohled – věcná a časová souvislost nákladů s výnosy

Věcnou souvislost můžeme vyjádřit také jako souvztažnost nákladů s výkony podniku, s jejich tvorbou a činností podniku. Věcně náklady a výnosy souvisejí s činností podniku vykonávanou v určitém časovém období. Musí se tedy jednat o náklady, které podnik vynakládá na dosažení daných výnosů a naopak. Má-li účetní jednotka např. příjmy pouze ze stavební činnosti, nelze jako náklad na dosažení těchto výnosů uzнат odpisy stroje na zpracování mléka. Výše uvedený pohled ze znění zákona přímo nevyplývá a nevyplývá ani z dále citovaných judikátů NSS, nicméně ho lze dovodit z jiných účetních principů. Jedním z účetních principů je princip věcné shody nákladů s výnosy. Dalším principem je princip věrného a poctivého zobrazení hospodářského výsledku v daném účetním období. Vykazání nákladů v jiném období než vykazání věcně souvisejících výnosů, by jistě vedlo k ovlivnění hospodářského výsledku v daném účetním období a tím i k porušení poctivého obrazu ve výsledovce (V&Z) účetní jednotky.

Tvrdíme tedy, že pojem věcné souvislosti nákladů a výnosů je nutné vykládat v širším pojetí, náklady a výnosy musí věcně souviset se skutečností, která se v daném účetním období uskutečnila a zároveň náklady musí věcně souviset s výnosy, k nimž se vážou a naopak.

3.5. Který z výše uvedených principů má přednost?

Z citovaného § 7 ZoÚ vyplývá, že nejdůležitějším principem je princip věrného a poctivého zobrazení, který má přednost před všemi ostatními principy. Pokud tedy v praxi nastane skutečnost, kdy jsou náklady vynakládány v jiném časovém období než související výnosy, je nutné takové náklady a výnosy vykazovat ve stejném časovém období a to i tehdy, kdy věcně souvisejí s jiným obdobím. Vykazování v odlišných účetních obdobích by neposkytovalo věrný a poctivý obraz.

Ing. Ivan Fučík, ff@fucik.cz

Ing. Martina Hůlová, hulova@fucik.cz

(Pokračování ze stránky 1)

rizicích s vyčíslením jejich možných finančních dopadů.

Předmětem DD jsou dále zejména rozbor majetku, závazků a výsledků hospodaření s posouzením rizik doměrků daní, pokut od kontrolních orgánů a případných jiných nesrovnalostí. Zpráva se věnuje výsledkům jednotlivých kontrolních procedur a rozborů, jejichž smyslem je ověření skutečností definovaných v předmětu zakázky.

Zpráva se obvykle detailně věnuje všeobecné kontrole kvality účetnictví, především kontrole nejvýznamnějších hospodářských operací společnosti a správnosti jejich zachycení v účetních závěrkách a jejich souladu s platnými předpisy. Kontrola se také zabývá správností účetního zachycení a daňového posouzení nejvýznamnějších obchodních operací provedených v minulosti. Dále zpráva popisuje a analyzuje klíčová, v minulosti přijatá podnikatelská rozhodnutí, která mají nebo měly významný vliv na hospodaření společnosti. V této části se zpráva věnuje zejména v minulosti provedeným nestandardním operacím v podniku, např. převodu jmění na jediného společníka nebo štěpení podniku, a jejich účetním a daňovým dopadům.

Další částí zprávy jsou analýzy a kontroly výsledků hospodaření za určité období. Tyto kontroly se zaměřují především na výnosy, provozní výsledky hospodaření a zisk po zdanění. Jednotlivé ukazatele srovnávají např. podle období nebo analyzují nestandardní výkyvy. Kontrola bývá zpravidla doprovázena analýzou používaných postupů vykazování, účtování, oceňování a všech druhů daní zejména daně z příjmů a z přidané hodnoty.

Součástí zprávy bývá také analýza, popis a ověření klíčových položek aktiv a pasiv uvedených v rozvaze a analýza klíčových položek výkazu zisku a ztráty. Jak už jsme uváděli v úvodu, procedury a kontroly jsou závislé na požadavcích klienta, který může mít zájem např. o hlubší rozbor majetku, analýzu pohledávek, případně finančních prostředků.

Součástí DD bývá obvykle i tzv. právní DD, v rámci kterého se prověřují korporáční záležitosti, smlouvy společnosti, včetně pracovních smluv, smluv na pořízení klíčového majetku, úvěrových a dalších smluv.

V závislosti na zadání zakázky mohou být součástí zprávy i doporučení a navrhovaná opatření týkající se zjištěných nesrovnalostí či nesrovnalostí.

Ing. Martina Hůlová

hulova@fucik.cz

Pozvánka na snídani se společností **Microsoft**

Představíme Vám novinky v informačních systémech Microsoft Dynamics. Získáte tak kompletní přehled o moderním podnikovém řešení, které zjednoduší provoz a řízení Vaší firmy. Registrace a informace na www.kazdytozna.cz/erp

Praha, Hotel Andels, 30. 9. 2008 / Brno, Hotel Holiday Inn, 2. 10. 2008

Podporují partneři Microsoft Dynamics:

Mediální partneři:

Změny zákona o DPH od 1. 1. 2009

Jak již bylo zmíněno v čísle 13 elektronického newsletteru Finanční Management, novelou zákona o DPH dojde mj. ke změnám u režimu přeučtování a nové definici obratu. Tyto dvě oblasti novely zákona nyní rozebereme podrobněji.

Definice obratu

Podle současného ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o DPH“), je stanovena definice obratu odlišně pro osoby, které mají povinnost vést účetnictví nebo účetnictví vedou dobrovolně jako výnosy za uskutečněná plnění s výjimkou plnění, která jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet, a rozdílně u ostatních osob, kde se pro účely obratu rozumějí příjmy za uskutečněná plnění, s výjimkou plnění, která jsou osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.

Novelou zákona o DPH platnou od 1. 1. 2009 je odlišnost ve stanovení obratu odstraněna a definice obratu upravena tak, že se již zákon o DPH nezmiňuje o pojmech „výnosy“ a „příjmy“, ale zjednodušeně řečeno obratem se již nově rozumí souhrn

úplat bez daně, které náleží osobě povinné k dani za uskutečněná plnění, a to pouze ve vztahu k plněním s místem plnění v tuzemsku. Novelou tedy dojde ke změně především u osob, které vedou daňovou evidenci podle ustanovení § 7b zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, nebo vedou jen záznamy o příjmech a evidenci pohledávek. Tzn. u těchto osob dojde ke změně v tom, že ačkoliv za uskutečněná plnění dostanou zaplacenou později, bude se tato částka nově započítávat do obratu pro registraci k DPH k datu uskutečnění plnění.

Novela zákona o DPH v přechodných ustanoveních upravuje i uplatnění práv a povinností s tím souvisejících u uplatnění DPH za zdaňovací období přede dnem účinnosti této novely zákona, kdy se použijí dosavadní právní předpisy.

Dále je přechodnými ustanoveními v odstavci 5 řešena problematika stanovení výše obratu, kde je uvedeno, jak se v návaznosti na ustanovení § 94 a § 95 týkající se registrace a ustanovení § 106 při zrušení registrace bude postupovat, a to jednak do dne nabytí účinnosti novely

zákona o DPH a jednak ode dne nabytí účinnosti novely zákona o DPH. Výše obratu za 12 předcházejících měsíců se stanoví pro kalendářní měsíce předcházející novele zákona o DPH dle znění zákona o DPH platného do 31. 12. 2008 a od novely zákona o DPH platné od 1. 1. 2009 se do obratu započítají obraty za kalendářní měsíce, v jejichž průběhu byla v účinnosti novela zákona o DPH.

Pokud tedy osoba povinná k dani uskuteční plnění a vystaví fakturu na částku 1,2 mil. Kč dne 1. 12. 2008 (den uskutečnění plnění), ale k uhrazení částky dojde až 8. 2. 2009, nebude se tato částka započítávat do obratu. Pokud by k uskutečnění plnění došlo až po 1. 1. 2009, bude již tato částka bez ohledu na zaplacení do obratu započítána a osobě povinné k dani vznikne povinnost se k DPH zaregistrovat.

Přeučtování a DPH

Současně platný zákon o DPH upravuje problematiku přeučtování tepla, chladu, elektřiny, plynu a vody v ustanoveních § 13 odst. 4 písm. h) a § 13 odst. 10 písm. d) a dále přeučtování služeb v ustanoveních § 14 odst. 3 písm. g) a § 14 odst. 5 písm. e). Zjednodušeně tato ustanovení v praxi fungují tak, že pokud plátce nakoupí výše zmíněné zboží a služby od neplátce nebo od plátce a neuplatní si odpočet DPH na vstupu a „přeučtuje“ přijatá plnění dalšímu subjektu ve stejné výši, nejedná se o dodání zboží či poskytnutí služby ve smyslu zákona o DPH, přičemž o této transakci musí účtovat odpovídajícím způsobem. V opačném případě se jedná o dodání zboží či poskytnutí služby ve smyslu zákona o DPH. Tato ustanovení budou novelou zákona o DPH zrušena.

Dále platný zákon o DPH řeší v ustanovení § 51 odst. 3 problematiku přeučtování plnění osvobozených od daně bez nároku na odpočet daně uvedených v ustanovení § 51 odst. 1 zákona o DPH. Z tohoto ustanovení vyplývá, že pokud dojde pouze k přeučtování přijatých osvobozených plnění ve stejné výši, je na toto přeučtování stále pohlíženo jako na osvobozené plnění bez nároku na odpočet. Novela zákona o DPH s platností od 1. 1. 2009 toto ustanovení v zákoně také ruší.

Tyto změny jsou vyvolány především skutečností, že současná úprava přeučtování není

(Pokračování na stránce 4)

Návrh věcného záměru nového zákona o daních z příjmů od 2010

Na stránkách České hospodářské komory byl zveřejněn věcný záměr nové úpravy příjmů daní od roku 2010. Prioritou nového zákona o daních z příjmů by mělo být zjednodušení právní úpravy. Návrh obsahuje i řadu nových principů, z nichž některé zmiňujeme.

Úprava tvorby opravných položek a rezerv by měla být zakomponována přímo do zákona o daních z příjmů.

Mělo by dojít ke zrušení daně dědičné, darovací a z převodu nemovitostí, zároveň se však mají změnit podmínky pro zdaňování příjmů z těchto převodů daní z příjmů. Veškeré příjmy získané darováním a zděděním budou zahrnuty do předmětu daně z příjmů, a to jak fyzických, tak právnických osob. Dědictví a dary u osob patřících do I. a II. skupiny nebo u neziskových organizací budou příjmem od daně osvobozeným.

Daňovou ztrátu předchozích let bude i nadále možné uplatňovat jako položku odčitatelnou od základu daně v následujících obdobích, nově však časově neomezeně.

Současných 5 dílčích základů daně u fyzických osob bude zredukováno na 3: příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, příjmy z ekonomické činnosti a ostatní příjmy.

Nově budou za příjmy ze závislé činnosti prohlášeny i příjmy profesionálních sportovců z kolektivních sportů a úroky plynoucí zaměstnancům od zaměstnavatele, např. z úsporných vkladů nebo z dlužných mezd. Příjmem ze závislé činnosti bude peněžní i nepeněžní plnění zaměstnavatele pracovníkovi bez ohledu na formu (i nepeněžní výhoda, sleva, dar atp., přičemž již nebude jako doposud podstatné, zda je na příjem právní nárok. Navrhuje se zavést tzv. zaměstnanecký výdajový paušál, tj. možnost uplatnit výdaje spojené s výkonem práce formou paušální náhrady.

Příjmy z prodeje nemovitého majetku nebo členského práva k bytovému družstvu budou osvobozeny v případech prodeje majetku v souvislosti s bydlením poplatníka.

Základ daně z příjmů fyzických osob by měl být jednotný pro oblast daně z příjmů fyzických osob a pro stanovení vyměřovacího základu sociálního a zdravotního pojištění. Byl vysloven záměr nahradit sociální pojištění vyšší sazbou daně z příjmů.

O dalších záměrech a vývoji v této oblasti vás budeme informovat.

Zdravotní pojištění v případě mezinárodního pronájmu pracovní síly

Podle stanoviska Ministerstva zdravotnictví jsou osoby činné v ČR na základě mezinárodního pronájmu pracovní síly považovány za zaměstnance a jejich zaměstnavatelem pro účely zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, je ekonomický zaměstnavatel, který je pro účely zákona o daních z příjmů považován za plátce daní z příjmů a tuto daň odvádí. Ekonomický zaměstnavatel je tedy též plátcem pojistného na veřejné zdravotní pojištění.

HRM

Hotel Crowne Plaza, Praha - 14.10.2008

Info & on-line registrace: www.hrevent.cz

CONFERENCE 108

Vyhlášení výsledků ocenění HR MANAGER ROKU 2008

Odborná konference o managementu lidských zdrojů

Jak rozvíjet talent management ve firmách?

SPOLÉČNÝ PROJEKT:

MEDIÁLNÍ PARTNERI:

(Pokračování ze stránky 3)

v souladu s platnou Směrnicí Rady 2006/112/ES, o společném systému daně z přidané hodnoty (dále jen „Směrnice“). Směrnice k této problematice pouze uvádí v článku 79 pod bodem c), že základ daně nezahrnuje: „Částky, které osoba povinná k dani obdržela od pořizovatele či od příjemce na úhradu výdajů zaplacených jejich jménem a na jejich účet, o kterých účtuje jako o průběžných položkách.“ Dále je stanoveno, že osoba povinná k dani musí prokázat skutečnou výši výdajů podle prvního pododstavce písm. c) a nesmí si odpocíst daň, která byla u těchto plnění uplatněna.

Novela zákona o DPH výše zmíněný text směrnice implementovala do znění zákona v novém § 36 odst. 11 v následujícím znění: „Do základu daně se nezahrnuje částka, kterou

plátce obdržel od jiné osoby na úhradu částky vynaložené jménem a na účet této osoby. Podmínkou je, že přijatá částka nepřevyší uhrazené částky za jinou osobu a plátce si u plnění uhrazeného za jinou osobu neuplatní nárok na odpočet daně.“

Od 1. 1. 2009 bude tedy možné přeúčtování řešit pouze za využití ustanovení § 36 odst. 11, kdy se do základu daně nezahrnuje úhrada výdajů zaplacených za jinou osobu (jménem a na účet jiné osoby), přijatá úhrada nepřevyší vynaložené výdaje a nebude uplatněn odpočet na vstupu. Vzhledem k povaze výdajů hrazených za jinou osobu by i účtování o této transakci mělo být tomuto přizpůsobeno (využití rozvahových účtů).

Jan Tahal, tahal@fucik.cz

Nejdůležitější změny v nemocenském pojištění

Od 1. 1. 2009 vstoupí v platnost novela zákona o nemocenském pojištění. Tento zákon byl připraven již v roce 2006 s původní účinností od 1. 1. 2007, následně však byla účinnost zákona postupně odkládána a v průběhu let byl zákon i několikrát novelizován.

Nový zákon přináší zcela novou úpravu systému nemocenského pojištění, kdy se zaměstnavatelé již nebudou rozdělovat na malé a velké organizace a provádění nemocenského pojištění bude přeneseno ze zaměstnavatelů na správy sociálního zabezpečení. Zaměstnavatelé budou plnit evidenční a oznamovací povinnosti, včetně administrativy předávání dokladů příslušné správě sociálního zabezpečení.

Nemocenské bude náležet až od 15. dne trvání pracovní neschopnosti. Nemocenské bude vyplácet správa sociálního zabezpečení.

Za první tři pracovní dny neschopnosti nebude zaměstnanec vypláceno nic, od čtvrtého do 14. dne neschopnosti bude zaměstnavatel zaměstnanci vyplácet náhradu mzdy za zameškané pracovní dny.

Základ, z něhož se vypočítává nemocenské (denní vyměřovací základ), se zjišťuje z hrubých příjmů dosažených zpravidla ve 12 předcházejících kalendářních měsících v průměru na jeden kalendářní den. Základ, z něhož se vypočítává náhrada mzdy (průměrný výdělek), se zjišťuje z hrubých příjmů dosažených zpravidla v předchozím čtvrtletí na jednu odpracovanou hodinu. Takto vypočtený základ pro určení náhrady mzdy a nemocenského se redukuje podle redukčních hranic stanovených podle zákonem stanoveného postupu. Od roku 2009 jsou stanoveny tři redukční hranice (v roce 2008 byly dvě redukční hranice).

Při maximální výši nemocenských dávek může v roce 2009 zaměstnanec dostat nejvýše 28 020 Kč měsíčně (dosud to bylo 13 830 Kč měsíčně).

V roce 2009 si zaměstnavatel sníží měsíční odvod pojistného o polovinu částky náhrady mzdy vyplacené svým zaměstnancům za prvních 14 dní nemoci.

Od roku 2010 se mohou zaměstnavatelé s méně jak 50 zaměstnanci rozhodnout, že chtějí i nadále refundovat polovinu vyplacené náhrady mzdy (tak jako v roce 2009). Pokud se takto rozhodnou, budou platit vyšší procento pojistného než zaměstnavatelé, kteří ponесou plnou výši náhrady na své náklady.

Sazba pojistného na nemocenské pojištění bude činit:

- pro zaměstnavatele 2,3 % v roce 2009 a 1,4 % v roce 2010, pokud se zaměstnavatel nepřihlásí do systému refundace (dosud 3,3 %),
- pro zaměstnance 1 % (doposud 1,1 %),
- pro OSVČ 2,4 % (doposud 4,4 %).

Další změny (v nemocenském pojištění):

- Ruší se účast na nemocenském pojištění u společníků s.r.o. a komandistů, kteří pracují pro společnost mimo pracovněprávní vztah.

• Dochází ke zvýšení hranice příjmu povinné účasti na nemocenském pojištění, a to ze 400 Kč měsíčně na 200 Kč měsíčně.

• U osob samostatně výdělečně činných dochází ke zrušení vazby na placení záloh na důchodové pojištění. Nově si OSVČ volí vyměřovací základ bez vazby na dosažené příjmy a výdaje.

• U peněžité pomoci v mateřství se zavádí možnost vystřídání nároku na dávku s otcem dítěte či s manželem po 6 týdnech po porodu.

• U ošetřovného se zavádí možnost vystřídání péče v průběhu nároku na dávku.

• Maximální roční vyměřovací základ pro odvod pojistného činí pro rok 2008 1 130 640 Kč (v letošním roce 1 034 880 Kč).

Ludmila Malimánková
malimankova@fucik.cz

Vládní návrh novely DPH a spotřebních daní

Vláda předložila do Poslanecké sněmovny návrh novely zákona o DPH a zákona o spotřebních daních, kterým má být implementována do české právní úpravy směrnice Rady 2007/74/ES ze dne 20. 12. 2007, o osvobození zboží dováženého osobami cestujícími ze třetích zemí od DPH a spotřebních daně.

Česká republika je povinna zajistit implementaci s účinností od 1. 12. 2008. Podle současné úpravy není osvobození od daně při dovozu zboží v osobních zavazadlech cestujících samostatně řešeno, obecně je dovoz zboží osvobozen od daně, jen pokud je dováženému zboží přiznáno osvobození od cla s výjimkami uvedenými v § 71 odst. 1 zákona o DPH.

Registrace skupiny osob pro účely DPH

Do 31. 10. 2008 je termín pro podání přihlášky k registraci skupiny osob jako jediného plátce DPH od 1. 1. 2009. Výhody a smysl registrace popisujeme v článku, který vyjde v následujícím čísle newsletteru Finanční Management.

- Novelou zákona o účetnictví č. 304/2008 Sb. s účinností od 2009 a 2010 byla zahájena reforma v oblasti veřejných financí.
- Na stránkách České daňové správy (cds.mfcr.cz) naleznete odpovědi na nejčastější dotazy k uplatňování DPH ve výstavbě po 1. 1. 2008.

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

• **Částka 112, rozeslaná 19. 9. 2008**
346. Úplné znění zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu

• **Částka 110, rozeslaná 12. 9. 2008**
342. Nález Ústavního soudu ve věci návrhu na zrušení § 64 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, vyslovení protiústavnosti § 37a odst. 1 věty první zákona č. 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty, a § 105 odst. 1 věty třetí zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (návrhy zamítnuty)

Newsletter Finanční Management
vydává **Economia a.s.**
ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři

www.fucik.cz